

ประกาศจังหวัดเชียงใหม่
เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5
ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

.....

ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง กำหนดให้ท้องที่เขตจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน **เป็นเขตควบคุมมลพิษ** พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อดำเนินการควบคุม ลดและขจัดมลพิษ **ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี** เนื่องจากปัญหาฝุ่นละอองในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาดังกล่าว คุณภาพอากาศไม่เป็นไปตามมาตรฐานโดยทั่วไปอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอนาคต

จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งประสบปัญหาฝุ่นละอองปกคลุมในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคมของทุกปี สาเหตุหลักเกิดจากการเผาในที่โล่ง เช่น การเกิดไฟป่า การเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การเผาในพื้นที่ชุมชน รวมไปถึงฝุ่นละอองจากไอเสียของยานพาหนะ การปล่อยควันโรงงานอุตสาหกรรม และกิจกรรมอื่นที่เอื้อต่อการเกิดฝุ่นละออง ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ และห้วงเวลาดังกล่าวมีสภาพภูมิอากาศที่มีความชื้นต่ำ การไหลเวียนของอากาศน้อยทำให้ระบายอากาศค่อนข้างยาก ส่งผลให้เกิดฝุ่นละอองสะสมจนเกิดเป็นฝุ่นพิษปกคลุม ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และรวมไปถึงความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการระดมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ และยานพาหนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จึงได้นำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ**ในเขตควบคุมมลพิษ** จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๑ มาเป็นกลไกทิศทางหลักในการขับเคลื่อน เพื่อควบคุม ป้องกัน รับมือสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การบริหารพื้นที่เผาไหม้ในป่าโดยแผนท้องถิ่นและชุมชน (Burn Scar Management by Local Government and Communities)

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การจัดการที่ดินและป่าไม้ของชุมชน (Land Tenure & Forest-Community Agreement)

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓: พื้นที่เกษตร การลดมลพิษทางอากาศจากการใช้ไฟในพื้นที่เกษตรกรรม

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔: Low Carbon City (ลดมลพิษ ลดขยะ ลดคาร์บอน)

๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕: สุขภาพและการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง

๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๖: การขับเคลื่อนแผนการอำนวยความสะดวก (facilitate) และการมีส่วนร่วมสังคม

/โดยมีมาตรการ...

โดยมีมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ดังนี้

๑) มาตรการที่ ๑ การจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๑.๑) การดำเนินงาน

๑.๑.๑) ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง วิเคราะห์พื้นที่เผาไหม้ซ้ำซาก

๑.๑.๒) จัดทำทะเบียนประวัติผู้เก็บหาของป่า ล่าสัตว์

๑.๑.๓) จัดเตรียมยุทโธปกรณ์ จัดทำแนวกันไฟ การลาดตระเวน

๑.๑.๔) การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน ผู้นำชุมชนในพื้นที่

๑.๑.๕) จัดทำแผนเชิญเหตุเมื่อเกิดไฟป่า

๑.๑.๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลป่า และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนผ่านกลไกป่าชุมชม

๑.๑.๗) กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจุดโม่ข้าวโพดและรวมกองเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจและจัดทำข้อมูล จัดทำบันทึกข้อตกลง และรายงานให้นายอำเภอ และผู้บังคับบัญชาทราบ

๑.๑.๘) ผู้ประกอบการโม่ข้าวโพดและจุดรวมกองเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ราชการได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

๑.๑.๙) เตรียมความพร้อมชุดปฏิบัติการ ลาดตระเวน เฝ้าระวัง ควบคุมการเผาอย่างเข้มงวด และเมื่อเกิดเหตุสามารถเข้าปฏิบัติงานได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๑๐) บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ฝ่าฝืนโดยเคร่งครัด

๑.๑.๑๑) บูรณาการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน อาสาสมัครต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อน

๑.๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๒) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่)

๑.๒.๓) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่)

๑.๒.๔) ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่/ที่ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอ

๑.๒.๕) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๖) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๗) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๒) มาตรการที่ ๒ การจัดการในพื้นที่เกษตรกรรม

๒.๑) การดำเนินงาน

๒.๑.๑) ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง วิเคราะห์พื้นที่เผาไหม้ซ้ำซาก

๒.๑.๒) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

/๒.๑.๓) ส่งเสริม...

๒.๑.๓) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมเกษตรผสมผสาน ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมการไถกลบ สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน เป็นเกษตรปลอดการเผา การส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑.๔) บูรณาการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจเกษตรกรที่มีความต้องการบริหารจัดการการเผาในพื้นที่เกษตรนำข้อมูลลงในระบบการจองจัดการเชื้อเพลิง อาทิ ในระบบ Fire – D หรือ Burn check

๒.๑.๕) ดำเนินการให้สอดคล้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM2.5) ภาคเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อ ๘ ให้หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุนองค์ความรู้ รวมถึงการผลิตนำเข้าสินค้าปลอดการเผา เทคโนโลยี เครื่องจักรกลทางการเกษตร ตลอดจนแนวทางการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มสร้างแรงจูงใจด้านเศรษฐกิจ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการลดและเลิกการเผาในพื้นที่เกษตร

๒.๒) <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

๒.๒.๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๓) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๔) สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่

๒.๒.๕) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๖) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๗) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่)

๒.๒.๘) ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒.๙) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๓) มาตรการที่ ๓ การจัดการพื้นที่เมือง ระบบขนส่ง อุตสาหกรรม และอื่นๆ

๓.๑) พื้นที่เมือง พื้นที่ชุมชน ทั้งในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ พื้นที่รกร้างว่างเปล่า พื้นที่สาธารณะ

<u>๓.๑.๑) การดำเนินงาน</u>

(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมและสร้างจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน

(๒) ดำเนินการควบคุมเฝ้าระวังป้องกันไม่ให้เกิดการเผา เช่น กองขยะ เศษกิ่งไม้ ใบไม้ เศษวัชพืช ฯลฯ

(๓) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเศษกิ่งไม้ ใบไม้ เศษวัชพืช เช่น ทำปุ๋ยหมัก หรือจัดทำแหล่งรวบรวมกิ่งไม้ ใบไม้

(๔) พื้นที่ก่อสร้างต้องจัดทำแผนควบคุมฝุ่น โดยมีมาตรการ เช่น การล้างล้อรถบรรทุก การปิดคลุมกองวัสดุ, ฉีดพ่นน้ำระหว่างขนส่ง เพื่อลดฝุ่นละอองที่เกิดจากการก่อสร้างและการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

(๕) จัดตั้งชุดปฏิบัติการเฝ้าระวัง บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

/๓.๑.๒ หน่วยงาน...

๓.๑.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่/ที่ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอ

(๒) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

(๔) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน.

๓.๒) การคมนาคม ขนส่ง การเผาพื้นที่ริมทาง และโรงงานอุตสาหกรรม

๓.๒.๑) การดำเนินงาน

(๑) การคมนาคม การขนส่ง ดำเนินการตรวจสอบ ตรวจจับยานพาหนะควันดำ หรือตรวจจับการกระทำใดจากกิจกรรมการคมนาคม การขนส่งที่อาจก่อให้เกิดฝุ่นควัน

(๒) การตรวจวัดมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรม

(๓) พื้นที่ริมทางทางหลวง พื้นที่ริมทางรถไฟ ทางที่เกี่ยวข้องกับระบบชลประทาน ถนนในท้องถิ่นภายในเมือง ชุมชน หมู่บ้าน โดยเฉพาะพื้นที่ใกล้จุดพักรถ จุดพักคอย หรือศาลาริมทาง หรือพื้นจุดเสี่ยงต่าง ให้มีการตรวจสอบเฝ้าระวัง ควบคุมไม่ให้เกิดการเผา

(๔) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่มีการดำเนินกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องในด้านการคมนาคม การขนส่ง พื้นที่ริมทาง และโรงงานอุตสาหกรรม ให้เกิดการรับรู้รับทราบและตระหนักถึงพิษภัยจากฝุ่นละอองและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๓.๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่

(๒) แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๑ - ๓

(๓) แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่

(๔) สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ (เชียงใหม่)

(๕) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่

(๖) สถานีรถไฟเชียงใหม่

(๗) สำนักงานชลประทานที่ ๑ เชียงใหม่

๔) มาตรการที่ ๔ การจัดการลดผลกระทบด้านสุขภาพ

๔.๑) การดำเนินงาน

๔.๑.๑) ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบาง (รายชื่อ ที่อยู่ ผู้ดูแล)

๔.๑.๒) ประเมินความเสี่ยงสถานที่สำคัญเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๓) จัดเตรียมชุดอุปกรณ์ล่วงหน้า เช่น หน้ากากมาตรฐาน เครื่องฟอกอากาศพร้อมแผ่นกรองสำรอง มุ้ง/ผ้ากันฝุ่น และเครื่องวัด PM2.5

๔.๑.๔) จัดทำ "คู่มือสุขภาพช่วงฝุ่น" ฉบับอ่านเร็วและสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบคลิปวิดีโอและอินโฟกราฟิก ทั้งภาษาไทย ภาษาชนเผ่า ภาษาพม่า และภาษาจีนยูนนาน

๔.๑.๕) จัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ครู และผู้นำชุมชน เพื่อให้สามารถคัดกรองอาการ เช่น หอบเหนื่อย แน่นหน้าอก หายใจลำบากเวียนศีรษะ หรือมีผื่นรวมถึงการใช้ยาพ่นและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง

๔.๑.๖) ดำเนินการให้มีการปรับตารางเรียน/ทำงาน ย้ายกิจกรรมกลางแจ้งเข้าสู่ภายในอาคาร หรือปรับเป็นการทำงานทางไกลในหน่วยงานรัฐและเอกชน

/๔.๑.๗) จัดเตรียม...

๔.๑.๗) จัดเตรียม "ห้อง/ศูนย์ปลอดฝุ่น" ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ในสถานที่สำคัญ อาทิ โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์ชุมชน วัด และโรงเรียนขนาดใหญ่

๔.๑.๘) จัดชุดบริการสุขภาพเชิงรุก (Mobile Health) เพื่อให้บริการตรวจวัดสัญญาณชีพ การวัดออกซิเจนปลายนิ้ว (SpO_2) และการวัดสมรรถภาพปอด (PEF)

๔.๑.๙) แจกจ่ายหน้ากากและยาสามัญพื้นฐาน พร้อมจัดระบบนัดหมายการรักษาผ่านทางไกล (Tele-clinic) สำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

๔.๑.๑๐) จัดชุดปฏิบัติการร่วมเฝ้าระวังในโรงเรียนเพื่อวัดค่า PM2.5 ในห้องเรียนปรับระบบอากาศ

๔.๑.๑๑) ประเมินสถานการณ์เมื่อเกิดภาวะวิกฤตให้แจ้งเตือนให้หยุดดำเนินกิจกรรมกลางแจ้ง

๔.๑.๑๒) ควบคุมราคาสินค้าอุปกรณ์ให้อยู่ในราคามาตรฐาน

๔.๒) <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

๔.๒.๑) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๒) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๓) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๕) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๖) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๗) โรงพยาบาลเอกชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๔.๒.๘) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๔.๒.๙) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๕) มาตรการที่ ๕ การจัดการบริหารงานภาพรวม

๕.๑) ศูนย์ประชาสัมพันธ์ร่วม (Joint Information Center : JIC) จังหวัดเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการรับรู้ การสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบสถานการณ์ มาตรการ ข้อกฎหมาย สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการภาครัฐในทุกมิติ

๕.๒) ศูนย์สั่งการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น**ผู้อำนวยการจังหวัด** มาตรา ๑๕ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น**รองผู้อำนวยการจังหวัด** มาตรา ๑๙ โดยมีนายอำเภอเป็น**ผู้อำนวยการอำเภอ** และมาตรตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะ**ผู้อำนวยการท้องถิ่น** และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นระบบบัญชาการแบบเบ็ดเสร็จเพื่อใช้อำนวยการ สั่งการ ประสานงาน พร้อมทั้งให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสารธารณภัย รายงานสถานการณ์การณการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กทราบอย่างต่อเนื่อง

/๕.๓) เมื่อเกิด...

๕.๓) เมื่อเกิดภาวะวิกฤตใช้ระบบศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อบัญชาการสั่งการและบริหารจัดการแบบบูรณาการ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลตอบโต้สถานการณ์ รวมถึงระดมสรรพกำลังและทรัพยากรทุกภาคส่วน พร้อมเป็นศูนย์กลางบริการข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เตรียมการเฝ้าระวังและตอบโต้สถานการณ์

<u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> ตามประกาศจังหวัดเชียงใหม่ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 แบบบูรณาการ จังหวัดเชียงใหม่ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใด ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า

มาตรา ๗๒ ตรี ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามมาตรานี้ ถ้ากระทำเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๔ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ในกรณีความผิดตามมาตรานี้ ถ้ากระทำเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๙ ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด (๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม

มาตรา ๔๑ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามวรรคหนึ่งถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

๔) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕๕ ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด (๒) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม

/มาตรา ๙๙...

มาตรา ๙๙ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามวรรคหนึ่งถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

๕) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖๓ ภายในป่าชุมชน ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการ (๒) ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ขุดหาแร่ ล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าชุมชน

มาตรา ๙๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสียหรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตามมาตรา ๓๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขจัดและควบคุมมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อรวบรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขจัดและควบคุมมลพิษให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตควบคุมมลพิษนั้น

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (๑)

(๓) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพมลพิษ รวมทั้งขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหา และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสม และจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขจัดและควบคุมมลพิษ ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าได้มีการใช้ยานพาหนะฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาด หรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดกำหนดตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนตามคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

/๗) พระราชบัญญัติ...

๗) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๕ ในกรณีมีเหตุอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น การกระทำดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ (๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งระงับเหตุรำคาญด้วย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น

มาตรา ๒๘ ในกรณีมีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง

มาตรา ๒๘/๑ เมื่อปรากฏว่ามีเหตุรำคาญเกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ เป็นบริเวณกว้างจนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตร /มาตรา ๗๔... มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๒๘/๑ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด

มาตรา ๑๘ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด

มาตรา ๑๙ ให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการอำเภอ

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น

มาตรา ๒๑ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

มาตรา ๒๒ เมื่อมีกรณี ตามมาตรา ๒๑ เกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น

มาตรา ๒๓ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใดเป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

/๙) พระราชบัญญัติ...

๙) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่อาคารซึ่งก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายโดยได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสภาพหรือมีการใช้ที่อาจเป็นภยันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรืออาจไม่ปลอดภัยจากอัคคีภัย หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และถ้าอาคารนั้นอาจเป็นภยันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นได้โดยให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ ทวิ ผู้ใดมิได้รื้อถอนอาคารตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๒ โดยมิได้อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๑๐) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเผาหรือกระทำด้วยประการใดๆ ภายในระยะ ๕๐๐ เมตรจากทางเดินรถ เป็นเหตุให้เกิดควันหรือสิ่งอื่นใดในลักษณะที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถนั้น

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

๑๑) ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๒๐ ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใด ๆ แม้เป็นของตนเองจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์ของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๑๘ ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๘

มาตรา ๒๒๕ ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท และเป็นเหตุให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหาย หรือการกระทำโดยประมาทนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๒) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่องมาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM2.5) ภาคเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ระบุว่า “การเผาในพื้นที่การเกษตร” หมายความว่า การเผาที่เกิดจากการกระทำของเกษตรกรหรือใช้ให้ผู้อื่นเผาในพื้นที่การเกษตรของตน หรือพื้นที่การเกษตรที่เกษตรกรมีสิทธิครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินในช่วงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ ข้อ ๗ ในกรณีที่เกษตรกรรายใดมีประวัติการเผาในพื้นที่เกษตร เกษตรกรรายนั้นจะไม่ได้รับสิทธิในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรทุกโครงการ โดยเป็นการขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรนับตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๖๙ ถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๗๑ ยกเว้นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยทางการเกษตร

๑๓) พื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐ (คทช) หากพบกระทำความผิดให้ดำเนินการงดเว้นการช่วยเหลือ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๗ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ภาคเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

/๑๔) ประกาศ...

๑๔) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถโดยสารที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อ ๓ มาตรฐานค่าควันดำจากรถโดยสารเมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือตรวจวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๒๐ ที่ระยะความยาวของทางเดินแสงมาตรฐาน และระยะความยาวคลื่นแสงมาตรฐาน

ทั้งนี้การขับเคลื่อนมาตรการข้างต้นให้ข้าราชการในพื้นที่ทุกคน ทุกสังกัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน ประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการป่าชุมชน และอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ให้ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องสอดส่องดูแลเอาใจใส่ และร่วมชี้แจงให้ประชาชนในท้องที่ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้อย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายรัฐพล นราดิศร)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่